

*Хмельницька міська рада
Управління культури і туризму
Хмельницької міської ради
Хмельницька міська
централізована бібліотечна система*

«СЛОВО ЄДНАЄ!»

*Хмельницький літературно-публіцистичний
альманах*

№ 2

ЖИТОМИР
Видавець О.О.Євнюк
2020

Хмельницька
міська рада

УПРАВЛІННЯ
КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ

082.2:821.161.2(477.43)

C48

Слово єдне! : літ.-публіц. альманах. №2 / Хмельницька міська рада ;
Управління культури і туризму ; Хмельницька міська централізована
бібліотечна система ; ред.-уклад.: Т. С. Козицька, В. Ц. Міхалев-
ський. – Житомир : Євнюк О.О., 2020. - 308 с.

ISBN ISBN 978-966-995-127-4

«СЛОВО ЄДНАЄ!»

Хмельницький літературно-публіцистичний альманах
№2

***Видано відповідно до Програми підтримки книговидання
місцевих авторів та популяризації української книги
у м. Хмельницькому на 2018-2020 роки «Читай українською»***

*Протягом 2015-2019 років у місті Хмельницькому відбувався міський
літературний фестиваль «Слово єдне!».*

*У альманасі вміщено інформацію про літературно-мистецькі спілки та
організації, короткі бібліографічні відомості про учасників фестивалю та
їхні твори.*

*Видання адресоване широкому загалу користувачів – всім, хто
цікавиться сучасною літературою України, зокрема міста Хмельницького.*

082.2:821.161.2(477.43)

Редакційна колегія: Захар'єв В. А., Козицька Т. С.,
Міхалевський В. Ц., Олійник В. Г., Ромасюков А. Є.
Відповідальна за випуск: Козицька Т. С.

© Хмельницька міська
централізована
бібліотечна система, 2020
© Автори текстів, 2015-2019

ISBN 978-966-995-127-4

З ІСТОРІЇ МІСТА І ФЕСТИВАЛЮ

Південний Буг, Бог, рідше Біг – річка на південному заході України. Бере початок на Волино-Подільській височині поблизу села Холодець Волочиського району Хмельницької області і впадає в Дніпро-Бузький лиман Чорного моря. Міста на Південному Бугу: Хмельницький, Меджибіж, Летичів, Хмільник, Вінниця, Гнівань, Ладижин, Гайворон, Первомайськ, Южноукраїнськ, Вознесенськ, Нова Одеса, Миколаїв. Друга за довжиною (806 км) річка після Дніпра, і найдовша з тих, що течуть винятково територією України. Протікає західними, центральними і південними областями держави (Хмельницька, Вінницька, Кіровоградська, Одеська та Миколаївська області) через фізико-географічні зони лісостепу і степу. Тут на поверхню виходить найдавніше в Україні геологічне утворення – Український кристалічний щит, завдяки якому Південний Буг відомий своїми порогами.

Упродовж століть різні народи по-своєму називали річку. Давні греки – Гіпанісом або Іпанісом, османи-турки називали її Ак-су, що означає «біла вода», Слов'яни нарекли річку Богом (в розумінні «багата» або «та, що тече по багатій, родючій землі»). Вважається також, що назва річки походить від слова «бгати», тобто згинати, звідси – «кривий», «покручений». Ще у французя Гійома Левассера де Боллана, який може вважатись засновником української картографії, вона зафіксована саме як Бог Руський. Сучасну назву річка отримала випадково. Проводячи на початку ХХ століття дослідження Правобережної України, російський геолог В.Д. Ласкарев звернув увагу на існування двох річок з однаковими (як йому здалося) назвами – Буг. Західна річка й справді звалася Бугом, південна – Богом. Проте В.Д. Ласкарев не помітив цього і, щоб можна було в подальшому розрізняти річки, наніс їх на карту як Західний Буг і Південний Буг.

Басейн Південного Бугу розташований в межах трьох геоструктурних районів: верхня частина басейну розміщена на Волино-Подільській височині, середня його частина – в межах Придніпровської височини, нижня течія належить до Причорноморської низовини.

Річковий режим річки характеризується явно вираженою весняною повінню, низькою літньою меженню, що іноді переривається при проходженні дощових паводків та осінньо-зимовими підйомами води. Річка славиться значними припливами з моря (у районі Миколаєва – до 40 сантиметрів), коли вода доволі швидко може залити велику площу, а відтак знову звільнити.

У верхній течії Південний Буг замерзає в кінці листопада – на початку грудня. В середній та нижній течії – у другій половині грудня, хоча бувають роки, коли річка не замерзає зовсім. Льодостав малостійкий, середня товщина льоду змінюється від 15 до 35 см, максимальна сягає 80 см. Скресання річки проходить в другій половині березня у верхній течії та в першій половині березня в нижній і середній течії. Очищення річок басейну від льоду відбувається в кінці березня на початку квітня.

В басейні річки Південний Буг окремі невеликі озера зустрічаються в Хмельницькій, Черкаській, Одеській, Кіровоградській і Миколаївській областях.

У Вінниці на річці Південний Буг встановлено найбільший в Європі плавучий світло-музичний фронтан. Також у Первомайському районі Миколаївської області розташована мекка українського рафтингу – село Мигія. Цікаво, що у плавнях поблизу Миколаєва росте, можливо, найбільший в Україні очерет – понад 5 метрів заввишки та з діаметром стебла до 16 міліметрів, а деякі мешканці прибережного села Миколаївщини, Костянтинівки, станом на початок 2010-х років, як і сотні років тому, використовували річкову воду для пиття та приготування їжі. Задля цього, взимку відстояну воду насосами закачують у муровані басейни з якимось срібним виробом, відтак використовують цілий рік і живуть більше 80 років.